

לשוננו לעם

עורך: משה פלורנטין

מתוך

כרך נו, תשס"ז

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

דבר העורך

חוברת זו של "לשוננו לעם" עשויה שני חלקים. בחלק הראשון מובאים דברי ראש הממשלה מר אהוד אולמרט, דברי נשיא האקדמיה ללשון העברית פרופ' משה בר-אשר ודברי סגן נשיא האקדמיה פרופ' אברהם טל.

דברים אלו נאמרו בישיבה מיוחדת של מליאת האקדמיה ביום כ"ג בסיוון תשס"ו (19 ביוני 2006) שהתקיימה לרגל ביקורם של ראש הממשלה ושל שר המדע, התרבות והספורט מר אופיר פז-פינס באקדמיה. במעמד זה הביע שוב מר אולמרט את מחויבותה של ממשלת ישראל לביצור מעמדה של העברית ומחקרה, ובתום דבריו חנך את "מאגרים", אתר המרשתת של המילון ההיסטורי של הלשון העברית. לרגל זאת רואים אנו להזכיר כי כבר עתה מחזיק מאגר הנתונים המוצג באתר המילון ההיסטורי אלפי חיבורים המתפרסים על פני תקופה של כאלף ושלוש מאות שנה, ממגילות מדבר יהודה של המאה השנייה לפני הספירה ועד לחיבורי הגאונים והקראים של המאה האחת-עשרה. כל אחד מן החיבורים שבמאגר מוצג על פי מסירתו הטובה ביותר וכל מילה מן המילים שבו מוצגת ולצדה ניתוח מורפולוגי מלא. כתובתו של המאגר <http://hebrew-treasures.huji.ac.il>.

את עקרונות "מאגרים" הציגה אביטל כ"ץ, ראש מדור המשוב. במעמד זה נשאו דברים גם חבר האקדמיה פרופ' שלמה נאה, יו"ר ועדת המינוח המרכזית, ורונית גדיש, המזכירה המדעית.

בחלק השני מובאים ארבעה מאמרים של חברי האקדמיה – פרופ' שולמית אליצור, פרופ' אהרן ממון, פרופ' שלמה נאה ופרופ' מנחם קיסטר. יסודם של המאמרים בהרצאות שנשאו חברים אלה בפני מליאת האקדמיה בישיבותיה, והם מובאים בחוברת כסדר זמני אמירתם.

כל אחד מהמאמרים חושף פנים לא ידועות במילונה ובדקדוקה של העברית הקלסית. מאמרה של שולמית אליצור בוחן את לשונם של פייטנים ראשונים מזווית ראייה ספרותית, מאמרו של אהרן ממון מעמיד קווי לשון חז"ל העולים מן המילון "כתאב אלחאוי" לרב האיי גאון, מאמרו של שלמה נאה מציג שני חידושים, אחד עברי ואחד ארמי, בלקסיקון של התלמוד הבבלי, ומאמרו של מנחם קיסטר מברר את דרכי הבנתן של מילים מן המקרא בספרות הבתר-מקראית. אין צורך לומר שכל דברי הארבעה הותאמו מנוסח אמירתם בעל פה לנוסח כתוב, המתיר פירוט ויתר העמקה שאין להם מקום באמירת דברים בעל פה.

משה פלורנטיין